

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobkyně: A. D.**, zastoupena Mgr. Radomírem Bašnárem, advokátem, Joštova 4, 602 00 Brno, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 36 Az 476/2003 - 25 ze dne 19. 2. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 36 Az 476/2003 - 25 ze dne 19. 2. 2004, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 11414/VL - 10 - P15 - 2001 ze dne 29. 1. 2003, kterým bylo rozhodnuto o tom, že se stěžovatelce neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že důvody, které ji vedly k odchodu ze země jejího původu, jsou pro udělení azylu dostatečnými. Jde o ekonomické důvody – nemožnost získat dobře placenou práci a potřeba peněžních prostředků na léčení nemocné dcery. Kromě

toho stěžovatelka namítá, že správní řízení před žalovaným trpělo vadami, pro které měl jeho rozhodnutí Krajský soud v Brně zrušit nebo vyslovit jeho nicotnost. Stěžovatelce nebyla dána možnost, aby se vyjádřila k podkladům, na základě kterých žalovaný rozhodoval, navíc rozhodnutí žalovaného vykazuje vady podle § 47 odst. 5 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť nebylo podepsáno oprávněnou osobou. Z těchto důvodů stěžovatelka navrhuje, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Brně byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Stěžovatelka rovněž žádá, aby jí podané kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření namítá absenci povinného údaje o adrese, na kterou je možné doručovat, když stěžovatelka z adresy Pobytového střediska S. dne 31. 3. 2004 odešla, a absenci povinného údaje o dni doručení napadeného rozsudku stěžovatelce. Kromě toho žalovaný má za to, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek Krajského soudu v Brně byl vydán v souladu s právními předpisy, a proto navrhuje jeho odmítnutí nebo zamítnutí.

Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil, že stěžovatelka již od počátku správního řízení před žalovaným uváděla, že zemi svého původu opustila z ekonomických důvodů. Do České republiky přicestovala přes území Polska proto, aby zde vydělala peníze na získání léků pro svoji invalidní dceru. V zemi svého původu stěžovatelka neměla stálé zaměstnání, pracovala pouze příležitostně. Úřady v zemi stěžovatelčina původu jí pomoc odmítly. Žalovaný ve správním řízení dospěl k závěru, že žádný z důvodů, pro které by stěžovatelce měl být azyl udělen, naplněn nebyl, a stěžovatelce azyl neudělil. Zároveň vyslovil neexistenci překážky vycestování. Proti jeho rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu, ve které namítala porušení jednotlivých procesních ustanovení, podle nichž bylo vedeno správní řízení před žalovaným, dále porušení § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatelka dle jejího názoru splňovala podmínky pro udělení azylu, a to minimálně pro konstataci existence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Krajský soud v Brně však žalobu zamítl. Rozsudek byl stěžovatelce doručen dne 31. 3. 2004 a ta jej napadla kasační stížností dne 7. 4. 2004.

Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti s ohledem na uplatněné kasační důvody, pak stěžovatelka sama uvádí kasační důvody podávané z § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Svá tvrzení pod tato jednotlivá ustanovení nesubsumuje. Podle obsahu kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dovodil, že tvrdí-li stěžovatelka, že důvody, které ji vedly k odchodu ze země jejího původu, jsou pro udělení azylu dostatečnými, přitom jde o ekonomické důvody, tj. nemožnost získat dobře placenou práci a potřebu peněžních prostředků na léčení nemocné dcery, pak směřuje k tvrzené nezákonnosti rozsudku Krajského soudu v Brně, a tedy ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Námitky vad řízení před žalovaným, tj. tvrzení, že stěžovatelce nebyla v průběhu správního řízení před žalovaným dána možnost, aby se vyjádřila k podkladům, na základě kterých žalovaný rozhodoval, a že rozhodnutí žalovaného nebylo podepsáno oprávněnou osobou, Nejvyšší správní soud podle jejich obsahu podřadil pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Vada řízení před žalovaným však může být podle § 103 odst. 1 písm. b) a § 104 odst. 4 s. ř. s. v řízení o kasační stížnosti přípustně namítána pouze tehdy, pokud již byla neúspěšně namítána v předchozím řízení před krajským soudem. Namítá-li nyní stěžovatelka procesní pochybení, jichž se měl žalovaný v průběhu správního řízení dopustit tím, že jí v průběhu správního řízení nedal možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, tato námitka odpovídá té, kterou stěžovatelka

uplatnila již v řízení před Krajským soudem v Brně, a je tedy nyní přípustná. Pokud jde o námitku nicotnosti rozhodnutí žalovaného způsobené absencí podpisu oprávněné osoby, ta nebyla u Krajského soudu v Brně uplatněna v řádné lhůtě, jak krajský soud ve svém rozhodnutí uvedl, přesto se jí krajský soud zabýval, neboť k případné nicotnosti rozhodnutí žalovaného by soud nutně musel přihlížet ex offo. Ani tuto námitku tedy Nejvyšší správní soud nyní za nepřípustnou považovat nemůže.

Nejvyšší správní soud tedy za této situace kasační stížností napadený rozsudek v rozsahu uplatněných kasačních důvodů podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o námitku směřující do kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pak Nejvyšší správní soud předesílá, že nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy by šlo tehdy, pokud by soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právního předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo pokud by aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil by se nesprávnosti při výkladu. Pokud Krajský soud v Brně opřel zamítnutí stěžovatelčiny žaloby o to, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že by v zemi svého původu byla vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, použil správný právní předpis a správnou právní normu (§ 12 zákona o azylu) a vyložil je správně. Opírá-li stěžovatelka svoji žádost o azyl toliko o své potíže ekonomického charakteru, a tuto skutečnost ostatně výslovně potvrzuje i v kasační stížnosti, pak nejde o pronásledování ze strany státu, ať již přímé či nepřímé, a důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nemohou být splněny. Krajský soud v Brně konstatací tohoto závěru při posuzování právní otázky důvodů pro udělení azylu nepochybil. Ani ve způsobu, jakým se Krajský soud v Brně vypořádal s námitkou existence důvodů pro konstataci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud žádnou nesprávnost neshledává. Stěžovatelka žádné konkrétní důvody svědčící existenci překážky vycestování v žalobě neuvedla a zabýval-li se jimi žalovaný a shledal-li jeho závěr Krajský soud v Brně správným, ani takovému jeho postupu nelze ničeho podstatného vytknout. V těchto právních otázkách tedy Krajský soud použil správný právní předpis a v jeho rámci správnou právní normu, přitom nesprávnosti se nedopustil ani při výkladu. Z těchto důvodů nelze první ze stěžovatelčiných námitek přisvědčit.

Vyjadřoval-li se Krajský soud v Brně dále k azylovým důvodům podle § 13 a § 14 zákona o azylu, činil tak nad rámec, jímž byla jeho přezkumná činnost s ohledem na žalobní body vymezena. Stěžovatelka namítala porušení § 12 zákona o azylu, resp. splnění azylových důvodů podle § 12 zákona o azylu, nikoli azylových důvodů podle § 13 a § 14 zákona. Namítá-li tedy nyní stěžovatelka splnění důvodů pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, v této části je její kasační stížnost podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná a Nejvyšší správní soud se touto dílčí námitkou zabývat nemůže.

Pokud jde o stěžovatelčinu námitku, podle níž neměla možnost vyjádřit se ve správním řízení k podkladu rozhodnutí, pak toto její tvrzení nemá oporu v obsahu správního spisu. Z přílohy k protokolu o pohovoru, který se konal dne 27. 2. 2002, vyplývá, že žalovaný sdělil stěžovatelce, jaké podklady má k dispozici. Stěžovatelka se nechtěla seznámit s jejich obsahem, ani se k nim nehodlala vyjádřit, ani nenavrhovala jejich doplnění. Z toho tedy vyplývá, že možnost ve smyslu § 33 odst. 2 správního řádu stěžovatelce dána

byla. Dospěl-li krajský soud k témuž závěru, pak nebylo důvodu ke zrušení rozhodnutí žalovaného a tato námitka je tedy nyní nedůvodnou.

Konečně pokud jde o nicotnost rozhodnutí žalovaného z důvodu absence podpisu oprávněné osoby na rozhodnutí žalovaného, ani v této otázce Nejvyšší správní soud žádné pochybení Krajského soudu v Brně neshledává. Nicotnost (neexistenci) správního aktu totiž způsobují jen takové vady řízení, které mají za následek, že o správním aktu nelze v daném případě vůbec hovořit. Může se přitom jednat například o vady spočívají v rozhodování absolutně nekompetentního orgánu, rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí bez náhrady zrušen, či absolutní nedostatek zákonem předepsané formy. Namítanou vadu formy rozhodnutí ovšem nelze pokládat za natolik intenzivní, aby mohla založit přímo nicotnost tohoto rozhodnutí. Za nicotné by toto rozhodnutí mohlo být považováno například tehdy, kdyby se posléze ukázalo, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že toto rozhodnutí bylo vydáno zcela bez jejího vědomí. Tak tomu ovšem v daném případě zjevně není. Ve správním spise je totiž založeno vyhotovení rozhodnutí, které je řádně podepsáno oprávněnou osobou. Není tak ve skutečnosti pochyb o tom, že rozhodnutí skutečně vydal ředitel odboru azylové a migrační politiky, tedy osoba oprávněná. Vada rozhodnutí spočívající v nedostatku podpisu za situace, že součástí správního spisu je vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné, nezakládá nicotnost tohoto rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení všech stěžovatelkou řádně uplatněných námitek uzavírá, že v posouzení právních otázek Krajským soudem v Brně neshledal nesprávnost, jež by mohla přivodit nezákonnost jeho rozhodnutí, neshledal vady řízení před žalovaným, pro které by měl Krajský soud v Brně jeho rozhodnutí zrušit, ani neshledal nicotnost rozhodnutí žalovaného. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2005

JUDr. Milada Tomková

předsedkyně senátu